

Dictamen en relació amb una consulta d'un ajuntament sobre la figura del Delegat de Protecció de Dades i el conflicte d'interessos

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'un ajuntament en què planteja si pot designar la Diputació com a Delegat de Protecció de Dades (en endavant, DPD), atesa la seva condició d'encarregat del tractament en la gestió del padró municipal d'habitants, i, en cas afirmatiu, quina informació de contacte sobre el DPD s'hauria de facilitar a les persones interessades.

En el mateix escrit es planteja a l'Autoritat una altra consulta que, atès que es refereix a una qüestió diferent, s'analitzarà en un dictamen específic (CNS 24/2018).

Analitzada la petició i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent.

I

(...)

II

L'Ajuntament manifesta, en el seu escrit de consulta, que la Diputació els presta el servei de gestió informatitzada del Padró municipal d'habitants, en relació amb el qual ostenta la condició d'encarregada del tractament.

Tot seguit, fa referència al Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell Europeu, de 27 d'abril de 2016, General de Protecció de Dades (en endavant, RGPD), que resultarà plenament aplicable el proper 25 de maig, per assenyalar que, de conformitat amb el seu article 37, l'Ajuntament està obligat a designar un DPD.

Vist el règim aplicable al DPD, l'Ajuntament planteja si és possible que concorri en la mateixa persona jurídica –la Diputació– la condició d'encarregat del tractament i DPD. En cas afirmatiu, planteja també quina informació de contacte sobre el DPD hauria de facilitar-se a les persones interessades, en concret, si és suficient facilitar una adreça electrònica genèrica.

A aquestes qüestions ens referim en els apartats següents d'aquest dictamen.

III

Una de les novetats que incorpora l'RGPD en l'àmbit de la protecció de dades de caràcter personal és la figura del DPD.

L'article 37 de l'RGPD en regula la seva designació, en els termes següents:

- "1. El responsable y el encargado del tratamiento designarán un delegado de protección de datos siempre que:*
- a) el tratamiento lo lleve a cabo una autoridad u organismo público, excepto los tribunales que actúen en ejercicio de su función judicial;*
  - b) las actividades principales del responsable o del encargado consistan en operaciones de tratamiento que, en razón de su naturaleza, alcance y/o fines, requieran una observación habitual y sistemática de interesados a gran escala, o*

c) las actividades principales del responsable o del encargado consistan en el tratamiento a gran escala de categorías especiales de datos personales con arreglo al artículo 9 y de datos relativos a condenas e infracciones penales a que se refiere el artículo 10.

2. Un grupo empresarial podrá nombrar un único delegado de protección de datos siempre que sea fácilmente accesible desde cada establecimiento.

3. Cuando el responsable o el encargado del tratamiento sea una autoridad u organismo público, se podrá designar un único delegado de protección de datos para varias de estas autoridades u organismos, teniendo en cuenta su estructura organizativa y tamaño.

4. En casos distintos de los contemplados en el apartado 1, el responsable o el encargado del tratamiento o las asociaciones y otros organismos que representen a categorías de responsables o encargados podrán designar un delegado de protección de datos o deberán designarlo si así lo exige el Derecho de la Unión o de los Estados miembros. El delegado de protección de datos podrá actuar por cuenta de estas asociaciones y otros organismos que representen a responsables o encargados.

5. El delegado de protección de datos será designado atendiendo a sus cualidades profesionales y, en particular, a sus conocimientos especializados del Derecho y la práctica en materia de protección de datos y a su capacidad para desempeñar las funciones indicadas en el artículo 39.

6. El delegado de protección de datos podrá formar parte de la plantilla del responsable o del encargado del tratamiento o desempeñar sus funciones en el marco de un contrato de servicios.

7. El responsable o el encargado del tratamiento publicarán los datos de contacto del delegado de protección de datos y los comunicarán a la autoridad de control.”

Per la seva part, l'article 38 de l'RGPD concreta la posició del DPD en l'estructura organitzativa del responsable i de l'encarregat del tractament, en els termes següents:

“1. El responsable y el encargado del tratamiento garantizarán que el delegado de protección de datos participe de forma adecuada y en tiempo oportuno en todas las cuestiones relativas a la protección de datos personales.

2. El responsable y el encargado del tratamiento respaldarán al delegado de protección de datos en el desempeño de las funciones mencionadas en el artículo 39, facilitando los recursos necesarios para el desempeño de dichas funciones y el acceso a los datos personales y a las operaciones de tratamiento, y para el mantenimiento de sus conocimientos especializados.

3. El responsable y el encargado del tratamiento garantizarán que el delegado de protección de datos no reciba ninguna instrucción en lo que respecta al desempeño de dichas funciones. No será destituido ni sancionado por el responsable o el encargado por desempeñar sus funciones. El delegado de protección de datos rendirá cuentas directamente al más alto nivel jerárquico del responsable o encargado.

4. Los interesados podrán ponerse en contacto con el delegado de protección de datos por lo que respecta a todas las cuestiones relativas al tratamiento de sus datos personales y al ejercicio de sus derechos al amparo del presente Reglamento.

5. El delegado de protección de datos estará obligado a mantener el secreto o la confidencialidad en lo que respecta al desempeño de sus funciones, de conformidad con el Derecho de la Unión o de los Estados miembros.

6. El delegado de protección de datos podrá desempeñar otras funciones y cometidos. El responsable o encargado del tratamiento garantizará que dichas funciones y cometidos no den lugar a conflicto de intereses.”

Finalment, l'article 39 de l'RGPD determina les funcions pròpies del DPD, tot establint que:

“1. El delegado de protección de datos tendrá como mínimo las siguientes funciones:
a) informar y asesorar al responsable o al encargado del tratamiento y a los empleados que se ocupen del tratamiento de las obligaciones que les incumben en virtud del presente Reglamento y de otras disposiciones de protección de datos de la Unión o de los Estados miembros;

b) supervisar el cumplimiento de lo dispuesto en el presente Reglamento, de otras disposiciones de protección de datos de la Unión o de los Estados miembros y de las políticas del responsable o del encargado del tratamiento en materia de protección de datos personales, incluida la asignación de responsabilidades, la concienciación y formación del personal que participa en las operaciones de tratamiento, y las auditorías correspondientes;

c) ofrecer el asesoramiento que se le solicite acerca de la evaluación de impacto relativa a la protección de datos y supervisar su aplicación de conformidad con el artículo 35;

d) cooperar con la autoridad de control;

e) actuar como punto de contacto de la autoridad de control para cuestiones relativas al tratamiento, incluida la consulta previa a que se refiere el artículo 36, y realizar consultas, en su caso, sobre cualquier otro asunto.

2. El delegado de protección de datos desempeñará sus funciones prestando la debida atención a los riesgos asociados a las operaciones de tratamiento, teniendo en cuenta la naturaleza, el alcance, el contexto y fines del tratamiento.”

D'aquesta regulació legal es desprèn, als efectes que interessin en el present cas, que:

- a) Totes les administracions públiques i llurs organismes públics vinculats o dependents, que actuïn com a responsables o encarregats del tractament de dades personals, han de designar obligatòriament un DPD (article 37.1.a) RGPD).

Aquesta designació hauria de produir-se amb anterioritat al proper 25 de maig, data en què l'RGPD resultarà plenament aplicable (article 99.2 RGPD).

- b) És possible designar un únic DPD per a diverses d'aquestes administracions i organismes públics. Dependrà de llur estructura organitzativa i dimensió (article 37.3 RGPD).

No obstant això, no es pot descartar que, en estructures administratives complexes, resulti més adequat disposar de varis DPD.

- c) El DPD pot ser un treballador de l'administració pública (DPD intern) o bé es poden contractar els serveis oferts per un professional o una organització/empresa aliena a l'organització de l'administració pública (DPD extern) (article 37.6 RGPD).

Per tant, el DPD pot ser una persona física o una persona jurídica.

- d) El DPD pot desenvolupar les seves funcions a temps complet o bé a temps parcial (article 38.6 RGPD).

En administracions públiques, departaments o organismes públics de grans dimensions en què hi hagi un únic DPD, aquest pot exercir les funcions a temps complet. Això no treu que pugui estar recolzat per un equip de treball o una unitat específicament dedicada a la protecció de dades.

En administracions públiques, departaments o organismes públics de mitjana o petita dimensió, probablement aquest DPD durà a terme les seves funcions compaginant-les amb altres (DPD a temps parcial).

En l'àmbit concret de les administracions locals (com el cas que ens ocupa), és possible que les dimensions i els recursos d'aquestes organitzacions facin inviable comptar amb un DPD integrat en la plantilla (DPD intern), ja sigui a temps complet o a temps parcial. Per tant, podria ser habitual serà comptar amb un DPD extern.

- e) Cal garantir que el DPD actua, en tot moment, amb independència (article 38.3 RGPD), per la qual cosa cal evitar qualsevol possible conflicte d'interessos en l'exercici de les funcions de DPD (article 38.6 RGPD).

El conflicte d'interessos pot sorgir en aquells supòsits en què s'opti per un DPD intern a temps parcial. Tenint en compte que el DPD actua com assessor i supervisor intern del compliment de l'RGPD, a més de servir com a punt de contacte i interlocutor entre l'organització, les autoritats de protecció de dades i les persones interessades (articles 38.4 i 39.1 RGPD), sembla clar que no pot alhora desenvolupar altres funcions incompatibles, en el sentit que comporti participar en la presa de decisions sobre l'existència de tractaments de dades o sobre la manera en què aquestes dades han de tractar-se.

Tal com ha posat de manifest el GT29 (Document de directrius sobre els DPD, de 13 de desembre de 2016, revisades el 5 d'abril de 2017 (WP243, rev.1)), llocs de treball directius o de comandament però també altres llocs inferiors en l'estructura organitzativa que intervinguin, directament o indirectament, en el tractament de dades personals, fins i tot, llocs de representació jurídica, són àmbits en què potencialment o objectivament poden sorgir conflictes d'interessos. Per tant, s'hauria d'evitar acumular aquestes tasques amb les pròpies del DPD (per exemple, cas que es designi a secretaris, interventors o tesorers com a DPD d'un ajuntament o al responsable de TIC o de seguretat de la informació, pot acabar sorgint un conflicte d'interessos).

Ara bé, tampoc es pot descartar que el conflicte d'interessos pugui sorgir en cas de designar un DPD extern. En aquest sentit, el GT29 assenyala, en el dit document, que, en cas d'externalització de la prestació del servei en una empresa o equip de professionals resulta essencial que cadascuna de les persones d'aquesta organització que exerceixi les funcions de DPD compleixi tots els requisits a què fan referència els articles 37 a 39 de l'RGPD. Particularment, posa l'èmfasi en què cap d'aquestes persones tingui un conflicte d'interessos i, als efectes d'evitar-ho, proposa com a bona pràctica que s'assignin clarament les tasques dins de l'equip de DPD i es designi una única persona com a contacte i persona a càrrec de cada client (en aquest cas, de cada administració, departament o organisme públic).

- f) Cal publicar les dades de contacte del DPD i comunicar-les a l'autoritat de control (article 37.7 RGPD).

Atesa l'especial posició "triangular" del DPD, que, com s'ha dit, s'erigeix com interlocutor entre les persones interessades, l'administració pública (responsable o encarregat) i l'autoritat de control, és necessari facilitar informació que permeti fàcilment i de manera directa contactar-hi.

IV

A la vista d'aquestes consideracions i en atenció als termes en què es formula la present consulta, a priori no hi hauria inconvenients per a que l'Ajuntament designés un òrgan o una persona al servei de la Diputació com a DPD extern de l'ens local.

De fet, aquesta és una opció fins i tot recomanable en municipis petits (com el cas que ens ocupa), els quals, com s'ha dit, poden tenir problemes efectius per incorporar aquesta figura a la seva plantilla o inclús per procedir a l'externalització d'aquest tipus de servei (per exemple, per inexistència de treballadors en l'ens local que reuneixin el perfil de competències tan especialitzat que requereix l'RGPD, per temes de restriccions pressupostàries, etc.).

En aquest sentit, pot ser un instrument operatiu que les diputacions provincials, en exercici de llurs competències d'assistència i cooperació tècnica als municipis (article 36.1.b) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i article 92 del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril), puguin prestar el servei de DPD a diferents entitats locals.

Ara bé, en aquests casos, és igualment necessari acreditar les competències professionals del DPD a què fa referència l'article 37.5 de l'RGPD (coneixements jurídics en matèria de

protecció de dades i també en matèria de tecnologia aplicada al tractament de dades), a què caldria sumar-hi coneixements de l'ordenament i procediment administratiu.

Així mateix, és necessari garantir que no s'incorrerà en un conflicte d'interessos. A tal efecte, seria necessari individualitzar la prestació dels serveis en un treballador de la Diputació que se singularitzi com a DPD de l'Ajuntament (el qual, com s'ha vist, podria estar assistit per altres professionals de la Diputació) o en un determinat òrgan de la Diputació. En aquest sentit, i atès que la Diputació presta, per encàrrec de l'Ajuntament, el servei de gestió informatitzada del seu Padró municipal d'habitants, seria convenient que l'exercici de les funcions pròpies de DPD recaigués en un altre treballador (o unitat) de la Diputació diferent a qui participi en la presa de decisions sobre les matèries delegades o en la implementació de les mesures per tractar-les.

La manera més correcta d'articular aquesta relació sembla que podria ser la formalització d'un conveni entre l'Ajuntament i la Diputació, en què haurien d'incorporar-se les exigències abans esmentades d'acreditació de competències professionals, de no concurrència de conflicte d'interessos i d'individualització de la persona que actuarà com a DPD, atès que, en definitiva, correspon a l'Ajuntament, com a responsable, la designació del DPD.

Així mateix, atès que el DPD, en exercici de llurs funcions, ha de poder accedir a les dades que es tractin (article 38.2 RGPD), s'hauria de formalitzar (en el mateix conveni) un encàrrec del tractament entre l'Ajuntament i la Diputació, en els termes establerts a l'article 28.3 de l'RGPD, per tal que el DPD pugui accedir a la informació personal de què és responsable l'Ajuntament necessària per al desenvolupament de les seves funcions.

En relació amb la subscripció o l'adequació de l'encàrrec de tractament esmentat i també, si escau, per adequar l'encàrrec del tractament vigent actualment per a la gestió del Padró per la Diputació, pot ser d'interès consultar la Guia sobre l'encarregat del tractament a l'RGPD elaborada per les autoritats de protecció de dades per ajudar els responsables i els encarregats en l'adaptació a les exigències de l'RGPD, disponible al web de l'Autoritat <http://apdcat.gencat.cat/ca/inici/>.

Fet això, l'Ajuntament hauria de fer pública la designació del DPD així com les seves dades de contacte (article 37.7 RGPD).

Sobre aquesta qüestió, l'Ajuntament planteja específicament si resultaria suficient que, com a informació a facilitar als interessats, es difongués una adreça electrònica que incorporés només informació genèrica a la figura del DPD i no dades relatives a la persona física de la Diputació que desenvolupi aquestes funcions (per exemple, una adreça electrònica (...)).

Tal i com apunta el GT29 (Document de directrius sobre els DPD, ja citat), no és exigible que les dades de contacte del DPD objecte de difusió incloguin el seu nom i cognoms. En atenció a les funcions que desenvolupa el DPD (article 39 RGPD), cal facilitar informació que permeti a les persones interessades poder contactar-hi fàcilment i de manera directa, finalitat que s'entén podria assolir-se publicant un número de telèfon, una adreça postal (opcionalment, s'hi podria afegir un apartat postal) i, si en disposa, una adreça electrònica específica (aquesta podria consistir també en una adreça URL que permeti accedir a una aplicació o a un formulari electrònic per contactar-hi).

Per tant, l'opció plantejada per l'Ajuntament en el seu escrit seria correcta, si bé hauria d'acompanyar-se d'un número de telèfon directe i d'una adreça postal relativa al lloc físic en què s'ubica el DPD. Això, sens perjudici que pugui resultar habilitada també, si es considera oportú, la difusió del nom i cognoms.

Tot això, sens perjudici també de l'obligació del DPD d'identificar-se davant de les persones que atengui en exercici de llurs funcions si així li sol·liciten, de conformitat amb l'article 53.1.b) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En relació amb la resta d'informació que s'ha de facilitar a les persones interessades, pot ser d'interès consultar la Guia per al compliment del deure d'informar a l'RGPD elaborada per les autoritats de protecció de dades per ajudar els responsables i els encarregats en l'adaptació a les exigències de l'RGPD, disponible al web de l'Autoritat <http://apdcat.gencat.cat/ca/inici/>.

Per altra banda, tot i no ser exigible, a la vista de les funcions atribuïdes al DPD seria recomanable comunicar la seva identitat i les dades de contacte als treballadors de l'Ajuntament (per exemple, a través de llur Intranet).

Finalment, també caldria comunicar a aquesta Autoritat, abans del proper 25 de maig, la designació del DPD a través del corresponent formulari, disponible a la seu electrònica de l'Autoritat <https://seu.apd.cat/ca/tramits/DPD>.

En aquest formulari s'hi poden fer constar les dades identificatives de la persona que exercirà de DPD, sent necessari, en aquest supòsit, informar-la prèviament de la comunicació de les seves dades a l'Autoritat.

Assenyalar que també caldrà comunicar a l'Autoritat qualsevol modificació que afecti aquesta designació, com ara, un canvi en les dades de contacte del DPD o el cessament/resolució del conveni amb la Diputació, a través del formulari corresponent (també disponible a la seu electrònica de l'Autoritat).

D'acord amb les consideracions fetes fins ara en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

Per la informació de què es disposa, l'Ajuntament podria designar un òrgan o una persona al servei de la Diputació com a DPD de l'ens local, sempre que es garanteixi la no concurrència de cap conflicte d'interès.

En aquest sentit, atès que la Diputació du a terme la gestió informatitzada del Padró municipal d'habitants per compte de l'Ajuntament, seria convenient que la designació de DPD s'individualitzés en un òrgan o un treballador de la Diputació diferent a qui participi en la presa de decisions sobre les matèries delegades o en la implementació de les mesures per tractar-les.

Les dades de contacte sobre el DPD que es publiquin per donar compliment a les previsions de l'RGPD han de permetre que les persones interessades puguin contactar-hi de manera fàcil i directa. Aquesta finalitat podria veure's assolida difonent un número de telèfon directe, una adreça postal i una adreça electrònica, sense incloure-hi necessàriament nom i cognoms.

Barcelona, 26 d'abril de 2018